

**Pedagoji Malzemesinin Geçici İthaline Dair Gümrük Sözleşmesinin
Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Bu Sözleşme Uyarınca
Geçici Olarak İthal Edilecek Eşyalar Hakkında A.T.A.
Karnelerinin Kabul Edilmesine İlişkin Kanun**

(Resmî Gazete ile yayımı : 9.10.1990 Sayı : 20660)

Kanun No.
3667

Kabul Tarihi
27.9.1990

MADDE 1. — 8 Haziran 1970 tarihinde Brüksel’de düzenlenen ve Hükümetimiz adına 3 Haziran 1971 tarihinde imzalanan “Pedagoji Malzemesinin Geçici İthaline Dair Gümrük Sözleşmesi”nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — 1 inci maddede belirtilen Sözleşme uyarınca geçici olarak ithal edilecek eşya için Türk gümrük belgeleri yerine geçmek ve 14.9.1972 tarihli ve 1619 sayılı Kanunla onaylanmış bulunan “Eşyaların Geçici Kabulü İçin A.T.A. Karneleri Hakkında Gümrük Sözleşmesi”nin 6 ncı maddesinde öngörülen meblağın teminatı olmak üzere, Türkiye’de geçerli bulunan ve anılan Sözleşmede yer alan şartlara göre verilen ve kullanılan A.T.A. karneleri kabul edilir.

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**PEDAGOJİ MALZEMESİNİN GEÇİCİ İTHALİNE DAİR
GÜMRÜK SÖZLEŞMESİ**

Başlangıç

Gümrük İşbirliği Konseyinin himayesi ve Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü’nün (UNESCO) danışmanlığı altında düzenlenen bu Sözleşmenin Âkit Tarafları,

Pedagoji malzemesinin Uluslararası dolaşımının, ekonomik ve sosyal ilerlemeye temel teşkil eden genel ve meslekî eğitimin geliştirilmesindeki önemini göz önünde bulundurarak,

Pedagoji malzemesinin vergi ve resimlerden muaf olarak Geçici Kabul yoluyla ithali için gerekli kolaylıkları sağlamanın bu amaca büyük katkıda bulunacağına inanarak,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır.

BÖLÜM I

TARİFLER

Madde 1

Bu maddenin uygulanmasında :

a) “Pedagoji malzemesi” deyimine, bu Sözleşmeye ekli sınırlandırılmamış listede gösterilen ve genel eğitim veya meslekî eğitimde kullanılmakta olan her türlü malzeme ve özellikle modeller, aletler, cihazlar, makineler ve bunların parçaları girer.

b) “İthalat vergi ve resimleri” deyimine, eşyanın ithali sırasında tahsil edilen gümrük resimleri ve diğer bütün vergiler ve ücretler girmekte olup, görülen hizmetlerin maliyetini aşmayan orandaki ücretler ve vergilendirmeler bu deyimden kapsamına girmez.

- c) “Geçici Kabul” deyimi, eşyanın, tekrar ihraç edilmek üzere gümrük resimleri ve diğer vergilerden muaf olarak ve ithalat yasakları ve kısıtlamalarına tabi tutulmadan geçici olarak ithali demektir.
- d) “Özel izinli kuruluşlar” deyimi, kâr sağlamak amacı gütmeksizin genel veya meslekî eğitim yapan ve ithal ülkesindeki Yetkili Makamlar tarafından kendilerine Geçici Kabul yoluyla pedagoji malzemesi ithali izni verilen özel veya Kamu Kuruluşları anlamına gelir.
- e) “Onay” deyimi, onay, kabul veya tasvip anlamına gelir.
- f) “Konsey” deyimi, 15 Aralık 1950’de Brüksel’de bir Gümrük İşbirliği Konseyi ihdas edilmesine dair Sözleşmeyle kurulmuş olan örgüt demektir.

BÖLÜM II

UYGULAMA ALANI

Madde 2

Her Âkit Taraf, aşağıda belirtilen malzemenin Geçici Kabul yoluyla ithaline izin vermeyi taahhüt eder :

- a) Kendi hudutları dahilinde münhasıran genel eğitim ve meslekî eğitim amacıyla kullanılacak pedagoji malzemesi;
- b) Bu maddenin (a) paragrafı gereğince Geçici olarak ithaline izin verilen pedagoji malzemesine ait yedek aksam ile bu malzemenin bakımında, kontrolünde, ayar ve tamirinde kullanılmak üzere özel olarak yapılmış aletler.

Madde 3

Pedagoji malzemesinin, yedek parçaların ve el aletlerinin Geçici Kabul yoluyla ithali için aşağıda belirtilen şartlar aranabilir :

- a) Özel izinli kuruluşlar tarafından ithal edilerek kendi denetim ve sorumlulukları altında kullanılmaları :
- b) İthal ülkesinde ticarî bir amaçla kullanılmamaları;
- c) İthalatın amacına uygun sayıda ithal edilmeleri;
- d) Tekrar ihraçları sırasında ayniyetlerinin tespiti olanağı bulunması;
- e) İthal ülkesinde buldukları sürece, yurt dışında ikamet eden gerçek kişilerin veya iş merkezi yurt dışında bulunan tüzel kişilerin mülkiyetinde kalmaları.

Madde 4

İthal ülkesinde istenildiğinde temin edilebilecek bir şekilde imal edildiği takdirde :

- a) Geçici Kabul yoluyla ithali düşünülen pedagoji malzemesinin pedagoji değerine eşit eşya; veya
- b) Geçici Kabul yoluyla ithali düşünülenlerin yerine kullanılabilecek nitelikte yedek parçalar; için,

Âkit Taraflardan her biri bu Sözleşmeyle kabul ettiği yükümlülüklerin tamamını veya bir kısmını durdurabilir.

BÖLÜM III
ÖZEL HÜKÜMLER

Madde 5

Taraflardan herbiri, mümkün gördüğü işlemlerde, ithalata ilişkin gümrük resimleriyle diğer vergiler tutarı için teminat istemek yoluna gitmeyip, bunun yerine, yazılı bir taahhütname alınmasıyla yetinmeyi taahhüt eder. Bu taahhütname bir ithal işlemi, belirli bir süre veya bir kuruluşu verilen özel izin süresi için geçerli olabilir.

Madde 6

1. Geçici Kabul yoluyla ithaline müsaade edilen pedagoji malzemesi 6 ay içinde tekrar ihraç edilmelidir. Geçici Kabul ülkesinin Gümrük Makamları, Geçici Kabul yoluyla yapılan ithalatın amacına yeterli görerek bu süreyi kısıtlayabilir.

2. Gümrük Makamları, makul sebepler karşısında, 6 aydan uzun bir süre verebilecekleri gibi önceden verilmiş olan süreyi uzatabilirler.

3. Geçici Kabul yoluyla ithal edilen pedagoji malzemesinin tamamı veya bir kısmı, özel kişilerin kovuşturma isteği üzerine uygulanan müsadere hariç, müsadere edildiği takdirde, tekrar ihraç yükümlülüğü müsadere süresince durdurulur.

Madde 7

Geçici Kabul işlemi uygulanan pedagoji malzemesinin ihracı, ithalatın yapıldığı Gümrük İdaresinden veya bu işler için yetkili kılınan herhangi bir gümrükten, bir partide veya müteaddit partiler halinde yapılabilir.

Madde 8

Geçici Kabul işlemi uygulanan pedagoji malzemesi tekrar ihraç edilmeyerek diğer bir işleme de tabi tutulabilir. Özellikle, Geçici İthal ülkesinde yürürlükte bulunan kanunların ve mevzuatın öngördüğü koşullar yerine getirilmek kaydıyla iç tüketime tahsis edilebilir.

Madde 9

Usulüne uygun olarak tevsik edilen bir kaza sonucunda tamamen veya kısmen ağır bir hasara uğradığı anlaşılan pedagoji malzemesi, Gümrük Makamlarınca verilecek karara göre :

- Gerekli Gümrük resimleri ve vergilerine tabi tutulduğu; veya
- Geçici olarak ithal edildiği ülkenin hazinesine bir masraf istenmeksizin terkedildiği; veya
- Geçici olarak ithal edildiği ülkenin hazinesine bir masraf yüklemeksizin, resmî bir denetim altında yok edildiği;

Takdirde bu Sözleşmenin tekrar ihraca ilişkin hükümleri uygulanmaz.

Madde 10

Yukarıdaki 9 uncu maddede öngörülen hükümler, Geçici ithal ülkesinde, pedagoji malzemesinin tamiri ve tadili dolayısıyla değiştirilmiş bulunan parçalara da uygulanır.

Madde 11

6, 7, 8 ve 9 uncu maddelerin hükümleri 2 nci maddede belirtilen yedek parçalar ve el aletlerine de uygulanır.

BÖLÜM IV
MUHTELİF HÜKÜMLER

Madde 12

1. Her Âkit Taraf, bu Sözleşme ile öngörülen kolaylıklara ilişkin Gümrük formalitelerini asgarî bir seviyeye indirir ve en kısa zamanda bu formalitelerle ilgili yönetmeliği yayınlır.

2. Pedagoji malzemesi, yedek parçalar ve el aletlerinin ithali veya ihracı sırasında gerekli olan muayene ve gümrükleme işlemleri mümkünse, gerektiği zaman, bu malzemenin kullanılacağı yerde yapılır.

Madde 13

Bu Sözleşmenin hükümleri, uygulanacak asgarî kolaylıkları koymaktadır. Bu hükümler, bazı Âkit Tarafların kendi mevzuatları gereğince veya ikili ve çok taraflı anlaşmalarla uygulamaları ve ileride uygulayacakları daha geniş kolaylıkları engellemez.

Madde 14

Bu Sözleşmenin uygulanmasında bir Gümrük Birliği veya Ekonomik Birlik teşkil eden Âkit Tarafların toprakları tek bir ülke olarak kabul edilebilir.

Madde 15

Bu Sözleşme hükümleri, kamu ahlakının, kamu düzeninin, kamu güvenliğinin, Toplum sağlığının ve ihtira beratı veya fabrika markalarının korunması ile ilgili Millî Kanun ve mevzuatın koyduğu yasaklama ve kısıtlamaların uygulanmasında bir engel teşkil etmez.

Madde 16

Gerçek veya tüzel bir kişiyle malzemenin bu Sözleşme ile öngörülen kolaylıklardan haksız yere faydalandırılması amacıyla yanlış beyan, değiştirme gibi, Sözleşme hükümlerine aykırı herhangi bir işlem yapan bir kimse, bu işlemin yapıldığı ülkenin kanunları ve mevzuatı gereğince cezalandırılır. Ayrıca ödenmesi gerekli gümrük resimleri ve vergileri de kendisinden tahsil edilir.

BÖLÜM V
SON HÜKÜMLER

Madde 17

1. Konseyin, Birleşmiş Milletler Teşkilatının veya buna bağlı ihtisas kuruluşlarının üyesi olan her Devlet, bu Sözleşmeyi :

- a) Onay kaydı olmaksızın imzalamak;
- b) Onay kaydıyla imzalandıktan sonra onay belgelerini tevdi etmek; veya
- c) Katılmak; suretiyle

Âkit Taraf olabilir.

2. Bu Sözleşme, Konseyin Brüksel'deki Merkezinde 30 Haziran 1971 tarihine kadar, bu maddenin 1 inci paragrafında söz konusu edilen Devletlerin imzalarına açık bulundurulacaktır.

3. Bu maddenin 1 inci paragrafında belirtilen kuruluşlara üye olmayan, fakat Âkit Tarafların isteği üzerine Konsey Genel Sekreterliğince üyeliğe davet edilen bir Devlet bu Sözleşmeye, yürürlüğe girdikten sonra katılmak suretiyle Âkit Taraf olabilir.

4. Onay ve katılmaya ait belgeler Konsey Genel Sekreterliğine tevdi edilir.

Madde 18

1. Bu Sözleşme, 17 nci maddenin 1 inci paragrafında belirtilmiş bulunan Devletlerden beşinin onay kaydı ileri sürmeksizin imza ettikleri veya onay ve katılma belgelerini Konsey Genel Sekreterliğine tevdi ettikleri tarihten 3 ay sonra yürürlüğe girer.

2. Bu Sözleşme, 5 Devlet tarafından onay kaydı ileri sürülmeksizin imzalandıktan veya onay veya katılma belgeleri tevdi edildikten sonra, onay kaydı ileri sürmeksizin imzalayan, onaylayan ya da katılan her Devlet için, bu işlemlerin tamamlanmasından 3 ay sonra yürürlüğe girer.

Madde 19

1. Herhangi bir Devlet, bu Sözleşmeyi onay kaydı bulunmaksızın imzaladığı veya onay ve katılma belgelerini tevdi ettiği sırada, veya sonradan, Sözleşmenin, uluslararası ilişkileri kendi sorumluluğu altında bulunan veya bu sorumluluğu kabul ettiği ülkelerin hepsine veya bir kısmına da teşmil edildiğini Konsey Genel Sekreterine bildirebilir. Bu bildiri, Konsey Genel Sekreteri tarafından alınışından 3 ay sonra geçerli sayılır. Bununla beraber Sözleşme ilgili Devletler için yürürlüğe girmeden önce bildiride ismi geçen ülkelere uygulanamaz.

2. Bu maddenin 1 inci paragrafı gereğince Sözleşmenin, Uluslararası ilişkileri kendi sorumluluğu altında bulunan veya sorumluluğunu kabul ettiği ülkelere de teşmili için bir bildiri vermiş olan herhangi bir Devlet, Sözleşmenin 21 inci maddesi uyarınca Genel Sekretere, bahis konusu topraklarda Sözleşmenin uygulanmasına son verildiğini bildirebilir.

Madde 20

Bu Sözleşme ile ilgili olarak hiç bir ihtirazî kayıt ileri sürülemez.

Madde 21

1. Bu Sözleşme bir süre ile kayıtlı değildir. Bununla beraber, 18 inci madde uyarınca yürürlüğe girmesinden sonra Âkit Taraflardan biri bu Sözleşmeden çekilebilir.

2. Çekilme isteğinin Konsey Genel Sekreterine yazılı olarak bildirilmesi gerekir.

3. Sözleşmeden çekilme isteği, yazılı belgenin Konsey Genel Sekreteri tarafından alınışından 6 ay sonra geçerli sayılır.

Madde 22

1. Âkit Taraflar Sözleşmenin uygulama şeklini, yorum ve uygulamada birlik sağlayacak tedbirleri incelemek için gerektiği zaman toplanırlar.

2. Bu Toplantılar bir Âkit Tarafın isteği üzerine Konsey Genel Sekreterliğince düzenlenir. Âkit Taraflarca başka bir karar alınmadığı takdirde toplantılar Konsey merkezinde yapılır.

3. Âkit Taraflar toplantı iç tüzüğünü kararlaştırırlar.
4. Âkit Taraflar kararlarını, Toplantıya katılan üyelerin en az üçte iki çoğunluğu ile alırlar. Yalnız olumlu veya olumsuz oy kullanan Âkit Taraflar oylamaya katılmış sayılırlar.
5. Âkit Tarafların yarısından fazlası toplantılarda hazır bulunmadıkça bir konu üzerinde karar verilemez.

Madde 23

1. Bu Sözleşmenin yorumu veya uygulanması hususunda Âkit Taraflar arasında çıkacak anlaşmazlıklar, mümkün olduğu nisbette, ilgili Âkit Taraflar arasında müzakere yoluyla halledilir.
2. İlgili Âkit Taraflar arasında bu şekilde halledilemeyen anlaşmazlıklar Sözleşmenin 22 nci maddesinde öngörülen esaslar içinde toplanan Âkit Taraflara devredilir. Âkit Taraflar bu anlaşmazlığı inceleyerek, giderilmesi için gerekli tavsiyelerde bulunur.
3. Anlaşmazlık halindeki Âkit Taraflar tavsiyeleri kabul edecekleri hususunda önceden mutabık kalabilirler.

Madde 24

1. Bu Sözleşmede değişiklik yapılmasını bir Âkit Taraf veya Sözleşmenin 22 nci maddesi uyarınca toplanan Âkit Taraflar teklif edebilir.
2. Teklif edilen değişikliğin metni, Konsey Genel Sekreteri tarafından Âkit Taraflara, Sözleşmeyi imzalamış olan diğer Devletlere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine ve Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür (UNESCO) Genel Müdürüne gönderilir.
3. Değişiklik teklifinin tebliğ tarihinden itibaren 6 ay içinde her Âkit Taraf :
  - a) Teklif edilen değişikliğe bir itirazı bulunduğunu; veya
  - b) Teklif edilen değişikliği kabul etmeyi istemekle beraber bunun için gerekli şartların kendi ülkesinde henüz yerine getirilmediğini;Konsey Genel Sekreterliğine bildirebilir.
4. Âkit Taraflardan biri bu maddenin 3 (b) paragrafında öngörülen bildiriye Konsey Genel Sekreterine gönderdiği halde teklif edilen değişikliği kabul ettiğini bildirmemişse, bu maddenin 3 üncü paragrafında öngörülen 6 aylık müddetin sona ermesinden itibaren 9 ay içinde teklif edilen değişikliğe itiraz ettiğini bildirebilir.
5. Teklif edilen değişikliğe bu maddenin 3 üncü ve 4 üncü paragrafları uyarınca itiraz edildiği takdirde değişiklik kabul edilmemiş sayılır ve hükümsüz kalır.
6. Teklif edilen değişikliğe bu maddenin 3 ve 4 üncü paragrafları uyarınca itiraz edilmediği takdirde bu değişiklik aşağıda belirtilen tarihten itibaren kabul edilmiş sayılır :
  - a) Hiç bir Âkit Taraf bu maddenin 3 (b) paragrafı uyarınca bildiri göndermezse, 3 üncü paragrafta sözü edilen 6 aylık sürenin sona erdiği tarihte;
  - b) Bir veya daha çok Âkit Taraf bu maddenin 3 (b) paragrafı uyarınca bildiri gönderirlerse, aşağıda yazılı iki tarihten en yakın olan tarihte;

3667

27.9.1990

i) Teklif edilen değişikliği kabul ettiklerini Konsey Genel Sekreterine bildiren Âkit Tarafların bu kabullerini bildirdikleri tarih. Ancak bütün kabul bildirimleri bu maddenin 3 üncü paragrafıyla belirtilen 6 aylık sürenin bitiminden önce gönderilmişse, bu tarih, bahsi geçen 6 aylık sürenin bittiği tarihtir.

ii) Bu maddenin 4 üncü paragrafında belirtilen 9 aylık sürenin sona erdiği tarih.

7. Kabul edilen her değişiklik, kabul edilmiş sayıldığı tarihten 6 ay sonra yürürlüğe girer.

8. Konsey Genel Sekreteri değişiklik teklifine karşı, bu maddenin 3 (a) paragrafı uyarınca yapılan itirazları ve 3 (b) paragrafı uyarınca gönderilen bildirimleri Âkit Taraflara ve Sözleşmeye imza koyan diğer bütün Devletlere en kısa zamanda tebliğ eder. Genel Sekreter, ayrıca, bildiri gönderen bir Âkit Tarafın veya Âkit Tarafların teklif edilen değişikliğe yaptıkları itirazı veya kabul etmişlerse, kabul ettiklerini sonradan Âkit Taraflara tebliğ eder.

9. Bu Sözleşmeyi onaylayan veya buna katılan her Devlet onay veya katılmaya ait belgeleri tevdi ettiği tarihte yürürlükte bulunan değişiklikleri kabul etmiş sayılır.

Madde 25

Bu Sözleşmenin eki ayrılmaz bir parçası sayılır.

Madde 26

Konsey Genel Sekreteri Âkit Taraflara, Sözleşmeyi imzalayan diğer Devletler, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine ve Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) Genel Müdürüne :

- a) Bu Sözleşmenin 17 nci maddesinde belirtilen imzaları, onayları ve katılmaları;
  - b) 18 inci madde gereğince bu Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihi;
  - c) 19 uncu madde uyarınca alınan bildirimleri;
  - d) 21 inci madde uyarınca alınan çekilme bildirimlerini;
  - e) 24 üncü madde gereğince kabul edilmiş sayılan değişiklikleri ve bunların yürürlüğe giriş tarihlerini;
- tebliğ eder.

Madde 27

Bu Sözleşme, Birleşmiş Milletler yasasının 102 nci maddesi gereğince ve Konsey Genel Sekreterinin isteği üzerine, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliğince tescil edilecektir.

Bunun belgesi olarak, aşağıda imzaları bulunan tam yetkili temsilciler işbu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

8 Haziran Bindokuz Yüz Yetmiş tarihinde Brüksel'de, iki metin de eşitlikle geçerli olmak üzere İngilizce ve Fransızca dillerinde tek bir nüsha olarak yapılmıştır. Bu asıl metin Konsey Genel Sekreterine tevdi edilecek ve Genel Sekreter bunun onaylanmış nüshalarını bu Sözleşmenin 17 nci maddesinin 1 inci paragrafında belirtilen bütün Devletlere gönderecektir.

SINIRLI OLMAYAN PEDAGOJİ MALZEMESİ LİSTESİ

a) Görüntü ve ses kaydına röprodüksiyonuna ait cihazları :

Slayt ve sabit film projektörleri;

Sinema projektörleri;

Fon projektörleri ve episkoplar;

Manyetik ses yükselticileri, manyetik görüntü büyütücü cihazlar, televizyon görüntüsü kaydedici cihazlar;

Kapalı devre televizyon cihazları;

b) Ses ve görüntü araçları :

Slaytlar, fotoğraf filmleri, mikro filmler;

Sinema filmleri;

Ses kayıt malzemeleri (manyetik bantlar ve plaklar)

Görüntü kayıt bantları.

c) Özel malzeme :

Bibliyografya malzemesi, kütüphaneler için görüntü - ses malzemeleri;

Gezici kütüphaneler;

Lisan laboratuvarları;

Simültane tercüme cihazları;

Mekanik veya Elektronik programlı eğitim makineleri;

Zihnen ve bedenen gelişmemiş kimselerin genel eğitimi veya mesleki eğitimi için özel olarak hazırlanmış malzeme.

d) Diğer malzemeler :

Eğitici levhalar, modeller, grafikler, haritalar, planlar, fotoğraflar ve çizelgeler;

Gösteri için hazırlanmış aletler, cihazlar ve modeller;

Bir konunun eğitilmesi için hazırlanmış olan görüntülü veya sesli pedagojik açıklamaları havi eşya koleksiyonu (Eğitim takımları);

Bir sanat veya mesleğin eğitimi için aletler, cihazlar, el aletleri ve makineli el aletleri.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
33	21	68
46	118	47
49	13	24:25,26,55:59

I - Gerekeçeli 428 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 13 üncü Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dışişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/628